

VIRUSSEN, DER LUKKEDE DANMARK

KRISEHÅNDTERING I EN HISTORISK TID

**NÅR KRAVLENDE BØRN OG FÆLLESSANG
BLIVER EN DEL AF ARBEJDSMILJØET**

**DET ER SVÆRT AT SPRITTE MED
SAVSMULD PÅ HÆNDERNE**

NYE ARBEJDSVILKÅR - PÅ GODT OG ONDT

Da Statsminister Mette Frederiksen lukkede Danmark ned den 12. marts, sendte det chokbølger over hele landet. Mange havde ikke troet, at det som ramte Kina og Italien ville ramme os – men det gjorde det, og det satte sundheden og arbejdsmiljøet i fokus.

Nedlukningen betød, at offentlige ansatte blev sendt hjem, skoler og dagtilbud blev lukket – og alle privatansatte, der kunne, skulle arbejde hjemmefra, mens afstand og hygiejnekraav blev det nye normale. På et splitsekund blev det danske samfund en ny virkelighed og skabte stor usikkerhed og uforudsigelig i både vores private og professionelle liv.

En ny virkelighed, der skabte store udfordringer for både offentlige og private virksomheder, som på kort tid skulle tænke i alternativer, træffe effektive beslutninger og styre ud fra prioriteringer og høj sundhedsmæssig sikkerhed.

De nye retningslinjer kan skabe tvivl i mange brancher. Hos ArbejdsmiljøNET følger vi Sundhedsmyndighedernes anvisninger tæt og er hver dag klar til at sparre om spørgsmåle, der melder sig i forhold til arbejdsmiljøet i en atypisk og usikker hverdag.”

Vores årskonference blev desværre også ramt af corona pga. forsamlingsforbuddet på 10 personer. Selvom vi havde glædet os til nogle begivenhedsrige dage, var det helt naturligt at udsætte konferencen – og vi ser nu frem til at byde alle velkommen i 2021 i stedet for.

Efter nedlukningen kom genåbningen. Det var for alvor her, vi skulle sørge for, at de, som var blevet sendt hjem, kunne vende trygt og sikkert tilbage til hverdagen. Håndsprit, afspærringer, afstandsskilte og piktogrammer er nu en fast del af inventaret alle steder, hvor vi færdes – både i det offentlige rum og på de enkelte arbejdspladser. Det er på mange måder blevet ”the new normal”, at vi passer på hinanden, holder afstand og har fokus på hygiejnen.

Krisen viser således, hvor gode vi er til at tilpasse os. Vi får det til at fungere på den ene eller anden måde.

I dette magasin sætter vi derfor fokus på arbejdsmiljøet under coronakrisen og viser eksempler på udfordringer og løsninger fra både offentlige og private virksomheder. Vi giver et unikt indblik i de tanker og følelser, der er forbundet med både nedlukning og genåbning, samt hvordan forskellige ledere og virksomheder har håndteret situationen i forhold til arbejdsmiljø og vilkår.

Samtidig ser vi på de positive sidegevinster. Bedre hygiejne og mindre stress på arbejdspladsen har givet færre sygedage, bedre normeringer eller anderledes arbejdsmetoder og prioriteringer har skabt mere nærvær i daginstitutioner, på opholdssteder og plejehjem. Og større digital erfaring har skabt nye kompetencer, flere muligheder og bedre fleksibilitet på arbejdsmarkedet og dermed synliggjort vigtigheden af at have god balance mellem familie- og arbejdsliv.

Alt dette kan være med til at gøre en positiv forskel for vores arbejdsmiljø og lederen af det. Vi er derfor spændt på, hvad fremtiden vil bringe.

Men lige nu. Pas godt på jer selv og på hinanden!

*Charlotte Breinholt,
formand*

INDHOLD

SIDE 4
**VIRUSSEN, DER
LUKKEDE DANMARK
NED**

SIDE 10
**CORONAHÅNDTERING
I DET OFFENTLIGE:
KRISEBEREDSKAB I EN
HISTORISK TID**

SIDE 10
**FRA ÉN SYG I KINA TIL
VERDEN LUKKET NED**

SIDE 12
**NÅR KRAVLENDE BØRN
OG FÆLLESSANG
BLIVER EN DEL AF
ARBEJDSMILJØET**

SIDE 15
**ÅRSKONFERENCE
UDSKYDES TIL 2021**

SIDE 16
NYT FRA BORGEN

SIDE 18
**CORONAHÅNDTERING I
FØDEVAREINDUSTRIEN:
EN OMVÆLTNING, VI IKKE
HAVDE SET KOMME**

SIDE 22
**DET ER SVÆRT AT SPRITTE
MED SAVSMULD PÅ HÆN-
DERNE**

SIDE 26
**DEN NYE VIRKELIGHED I
SKILTE OG PIKTOGRAM-
MER**

SIDE 28
**RELATIONSARBEJDE ER
NØGLEN TIL SÅRBARE
BØRN OG UNGE**

Udgivet juni 2020 af
ArbejdsmiljøNET

**ANSVARSHAVENDE
REDAKTØR**
Charlotte Breinholt

**STRATEGI, KONCEPT,
DESIGN OG TEKST**
Lindskov Communication

I REDAKTIONEN
Charlotte Breinholt, Stig
Holm, Catrine Eisenreich, Lars
Lindskov, Josefine Midtgaard
Wolf, Mia Tang, Lasse Bork
Schmidt, Camilla Piper
Rafaelsen, Sandra Nielsen,
Natascha Hansen, Marlene
Staugaard

ANNONCESALG
Lindskov Communication
Tlf.: 70 26 19 79
Mail: mail@lindskov.com

OPLAG
700

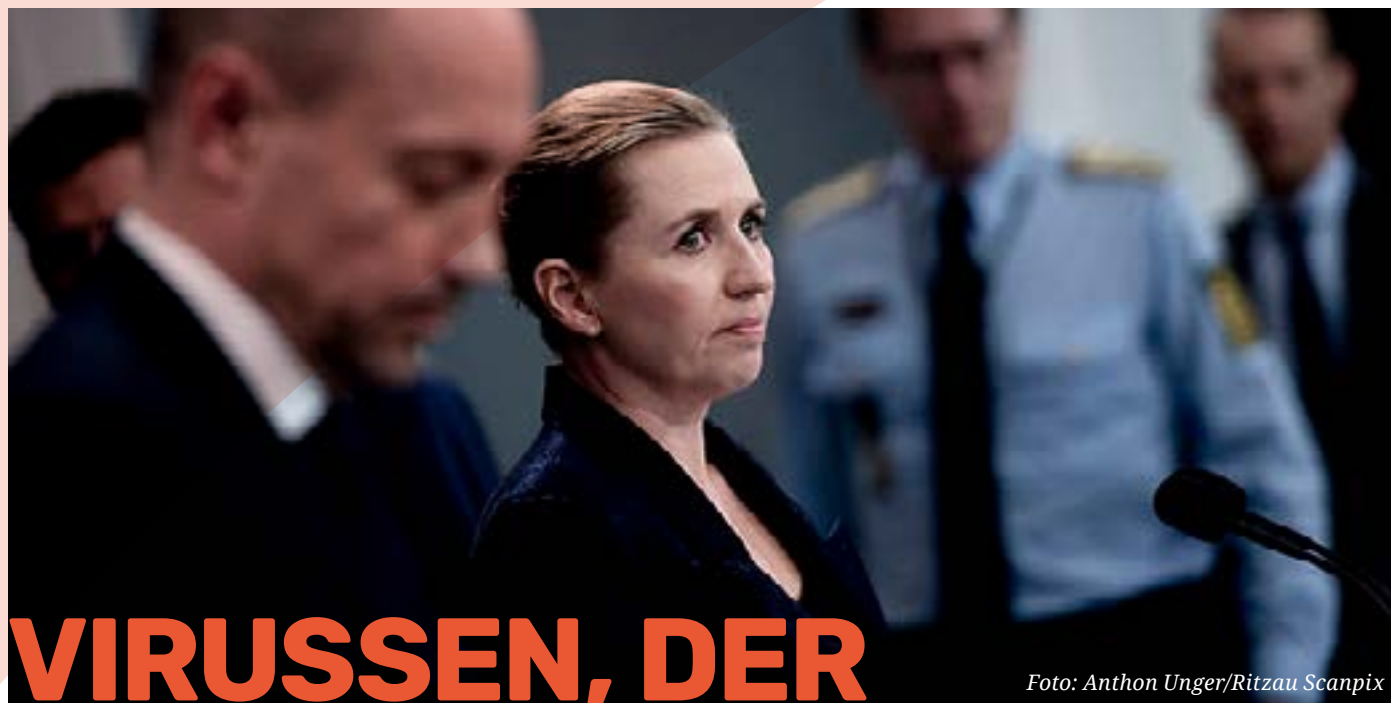

Foto: Anthon Unger/Ritzau Scanpix

VIRUSSEN, DER LUKKEDE DANMARK NED

Af Sandra Nielsen

Coronavirus har taget liv, fjernet væksten og vendt op og ned på ikke bare vores arbejdsliv, men hele tilværelsen. Men hvad skete der egentlig, hvad har virussen medført, og hvor er vi på vej hen?

Den 27. februar fik den første dansker konstateret Covid-19. Siden gik det stærkt. Den 11. marts var 514 danskere smittede, og samme dag lukkede Danmark ned i en tilnærmelsesvis undtagelsestilstand i et forsøg på at sinke smittespredningen. – Da vi stod her i går, var der 157 danskere, der var smittet med corona. I dag har vi 514 danskere, der er smittede... Det går for hurtigt nu. Og derfor intensiverer myndighederne indsatsen for at afbøde og forsinke smitten i Danmark, sagde statsminister Mette Frederiksen på et pressemøde samme dag.

Da vi stod her i går, var der 157 danskere, der var smittet med corona. I dag har vi 514 danskere, der er smittede... Det går for hurtigt nu. Og derfor intensiverer myndighederne indsatsen for at afbøde og forsinke smitten i Danmark."

Mette Frederiksen (S),
Statsminister, Danmark

Løsningen blev en nedlukning af samfundet i først 14 dage, der efterfølgende blev forlænget flere gange. Regeringen sendte elever og studerende hjem. Alle arrangementer med over 100 personer blev forbudt, og som dagene fulgte, skærpede myndighederne tiltagene. Der blev lukket ned for al underholdning, butikcentre stod tomme, myndighederne bad alle om at blive hjemme, grænserne blev lukket, og der blev indført forsamlingsforbud på max ti personer.

EPIDEMI FORELØBIG UNDER KONTROL

Ifølge tal fra Statens Serum Institut steg antallet af nye smittetilfælde per dag indtil 7. april, hvor 424 fik konstateret smitten, men efterfølgende er antallet kun gået den rigtige vej – nedad. Efter fire uger var tallene så pæne, at genåbningen kunne begynde.

I skrivende stund (primo juni) er tallene fra Statens Serum Institut på 11.811 smittede og 10.620 raskmeldte, mens 582 er registreret afdøde ved døden enten af eller med Covid-19.

Selvom Danmark med nedlukningen har undgået den eksplosive udvikling af epidemien, som myndighederne og politikerne frygtede, vil corona være en del af vores samfund langt ud i fremtiden.

– Epidemien er endnu ikke overstået, men antallet af syge er faldet, og det samme er antallet af personer, som testes positive for ny coronavirus. Samtidig må vi forvente, at Covid-19 er en sygdom, som vil være en del af sygdomsbilledet i flere år fremover, fastslog Sundhedsstyrelsen i en pressemeddelelse den 14. maj.

STORE ØKONOMISKE KONSEKVENSER

I slutningen af maj fremlagde finansminister Nikolaj Wammen en økonomisk redegørelse, der viste, at BNP-faldet i år ventes at blive større end under finanskrisen.

Redegørelsen forudser desuden, at det økonomiske tilbageslag og hjælpepakkerne til erhvervslivet vil indebære, at der er udsigt til et stort underskud på den offentlige saldo i 2020 og en stigning i den offentlige gæld. – coronapandemien har sat dybe spor i dansk og international økonomi. Nu åbner det danske samfund igen. Og vi er skridt for skridt begyndt at sætte gang i en genopretning af økonomien. Det kommer til at kræve løbende initiativer og svære valg, påpegede Nikolaj Wammen i en pressemeddelelse den 26. maj.

Derudover har mange danskere mistet jobbet. I april var der ifølge Danmarks Statistik en stigning i ledighedstallet på 35.500 fuldtidspersoner, og det nuværende ledighedstal på 152.800 svarer til 5,4 procent af arbejdsstyrken.

MULIGHED FOR AT STARTE FORFRA

Covid-19's indtog har ændret vores liv og arbejdsliv markant her og nu, men spørger man forskerne hos Institut for Fremtidsforskning, har den også givet en oplagt mulighed for at revidere og forbedre danskernes hverdagsliv. – corona har givet os muligheden for at starte forfra. Vores familielivs- og arbejdskultur har vi arvet fra forrige generationer, der passede til tiden dengang, men som ikke passer lige så godt på vores liv i dag. Sammen med teknologi og digitalisering giver corona derfor en oplagt mulighed for at designe en ny struktur, som giver mere fleksibilitet og balance mellem familie og arbejdsliv, siger adm. direktør Daria Krivonos fra Institut for Fremtidsforskning.

Daria Krivonos forventer da også, at coronakrisen vil ændre vores arbejdsliv med fleksible og skæve arbejdstider samt færre personlige møder.

– Mange er blevet tvunget til at arbejde hjemmefra under corona, og nu viser det sig dels, at folk er lige så produktive hjemmefra som på kontoret, dels at folk gerne vil fortsætte med at arbejde hjemmefra, fordi det betyder, at de kan "være nok" både på arbejdet og derhjemme, siger hun.

Når man arbejder hjemmefra og måske tilbringer hele dagen i sin stue, så er man tvunget til at tage et aktivt valg om at lukke ned for arbejdet. Det kan være med til, at mange bliver bedre til ikke at stresse over alt det, de ikke når og tjekke arbejdsmails om aftenen, når de egentlig ikke bør det."

Daria Krivonos,
administrerende direktør, Institut for
Fremtidsforskning

De forskudte arbejdstider giver også fordele for arbejdspladsen. Hvis de ansatte arbejder forskudt, kan arbejdspladsen nemlig klare sig med mindre kontorplads og på den måde spare penge, er der synspunkter fremme om. Derudover vil den øgede fleksibilitet

ifølge Daria Krivonos også kunne rette lidt op på danskernes mentale sundhed.

– Når man arbejder hjemmefra og måske tilbringer hele dagen i sin stue, så er man tvunget til at tage et aktivt valg om at lukke ned for arbejdet. Det kan være med til, at mange bliver bedre til ikke at stresse over alt det, de ikke når og tjekke arbejdsmails om aftenen, når de egentlig ikke bør det.

Vores tvungne tænkepause kan endda ende med at ændre vores bosætningsmønstre.

– Hvis man for eksempel bor i København for at minimere sin pendlertid ind til København, og man nu kan arbejde hjemmefra, så man ikke længere skal pendle hver dag, vil der være nogle, der beslutter sig for at flytte længere væk. Det kan jo på længere sigt betyde, at vi vil se, at folk begynder at flytte ud af byerne, slutter hun.

Solrød Center: Med nedlukningen af Danmark lå gader øde.

Coronahåndtering i det offentlige: KRISEBEREDSKAB I EN HISTORISK TID

Af Natascha Hansen og Catrine Eisenreich

Det er unikt at lukke samfundet helt ned på grund af en sundhedsmæssig krise. Hvor lukningen gik relativt let, var genåbning og skiftende retningslinjer den mest udfordrende opgave for Helsingør Kommune. Over to måneders krisestyring og håndtering af et sikkert og trygt arbejdsmiljø har bekræftet Helsingør Kommunes topledelse i værdien af kommunikation, tillid og opbakning fra hele organisationen

Benedikte Kiær
borgmester (C), Helsingør Kommune

- Det er historisk og uden sidestykke i nyere tid at lukke et samfund ned. I Danmark har vi ikke prøvet det siden 2. verdenskrig. Og selvom vi løbende har håndteret kriser, har der ikke været en lignende situation af samme kaliber i min tid i politik. Corona er både en sundhedsmæssig og en samfundsmæssig krise, der ikke kan sammenlignes med tidligere kriser, som primært har været af finansiel eller politisk art.

Ordene er borgmester Benedikte Kiær, der sammen med beredskabschefen og kommunaldirektøren i Helsingør Kommune trådte i funktion som krisestab samme aften, da Statsministeren med nedlukningen af landet vendte op og ned på samfundet og hverdagen for danskerne fra den ene dag til den anden.

- Vi havde allerede haft indledende møder, da det trak op til alvorlige ting, vi skulle forholde os til. Og på krisestabsmødet første aften gik vi for alvor i gang. Mange vigtige beslutninger skulle tages, så vi kunne handle effektivt, fortæller Benedikte Kiær (C).

Corona er både en sundhedsmæssig og en samfundsmæssig krise, der ikke kan sammenlignes med tidligere kriser, som primært har været af finansiel eller politisk art."

Benedikte Kiær,
borgmester, Helsingør Kommune

Borgmesteren påpeger, at man i Helsingør Kommune hurtigt blev enige om at udvide til en stor krisestab med deltagelse af centerchefer, kommunikation og HR, idet der både var tale om drift af en kommune, men også arbejdsmiljøet for 5.500 medarbejdere.

KÆMPE KOORDINATIONSOPGAVE

En stor del af arbejdet for krisestaben har været at tage beslutninger om, hvilke funktioner der skulle holdes åbne, hvilke medarbejdere, der skulle blive og hjemsendes.

- I begyndelsen og lige før nedlukningen var det hele lidt ukonkret, da der naturligvis ikke var retningslinjer for

håndtering af krisen og herunder hvilke funktioner, der skulle fortsætte. Men med nedlukningen og den nye virkelighed var usikkerheden dog ikke så stor. Alle funktioner udover de kritiske som ældrepleje, ambulance- og brandberedskab skulle lukkes ned. Herefter kiggede vi på, hvilke medarbejdere, som skulle drive tilbuddene, samtidig med at der skulle tages beslutning om, hvem der kunne arbejde hjemmefra, da alle andre som udgangspunkt var hjemsendt. Det var derfor en kæmpe koordinationsopgave, fortæller Benedikte Kiær og fortsætter:

- Her har vi særligt taget hensyn til de medarbejdere, som selv var en del af risikogruppen, hvor vi har lænet os op ad Sundhedsstyrelsens- og medarbejdernes egne lægers vurderinger.

GENÅBNING AF DAGTILBUD

Som centerchef for Helsingør Kommunes skoler og dagtilbud har Rikke Reiter ansvaret for knap 6.000 skoleelever og 2.100 børn i dagtilbud. En helt særlig borgergruppe, hvor især de mindste børn ikke på samme måde forstår corona og de konsekvenser, som smitten kan have - og som derfor kræver nogle helt særlige rammer og retningslinjer for at sikre et sundhedsfagligt sikkert miljø. Derfor var det også noget af en opgave, da Statsministeren før påske kom med meldingen om, at landets daginstitutioner og de mindste klasser i folkeskolen med særlige tiltag og restriktioner skulle være klar til at tage imod landets børn igen efter påske.

- Mens nedlukningen var relativ enkel at gennemføre, har en kontrolleret genåbning bestemt ikke været uden udfordringer. Vi havde en del store dilemmaer vedrørende vilkår og rammer, som der skulle tages stilling til, samtidig med at der løbende er kommet nye retningslinjer, som vi skulle forholde os til og skabe klarhed om i hele organisationen, fortæller Rikke Reiter.

LÆRING I HØJ FART

Skiftende retningslinjer fra Sundhedsstyrelsen, som blev justeret og suppleret af andre myndigheder såsom Børne- og undervisningsministeriet var bl.a. en personaleledelsesmæssig svær situation.

- Det svære ligger i at skabe tryghed

overfor de medarbejdere, som nu skulle tilbage på arbejdspladsen efter at have været hjemsendt, eksempelvis medarbejdere med kronisk sygdom. I de få tilfælde vi har haft, har lederne kunne finde andre løsninger, så medarbejderne fortsat har kunnet løse opgaver hjemmefra i en periode.

Det svære ligger i at skabe tryghed overfor de medarbejdere, som nu skulle tilbage på arbejdspladsen efter at have været hjemsendt, eksempelvis dem med kronisk sygdom."

Rikke Reiter,
centerchef, Helsingør Kommune

Nogle medarbejdere har været bekymrede for at smitte nogen eller for selv at blive smittet, men heldigvis har de fleste været utålmodige og længtes efter at komme fysisk tilbage på arbejdspladserne, fordi der var tryghed om, at vi havde styr på værnemidler, hygiejne og rengøring, siger Rikke Reiter.

Fra starten har det været et stort ønske at håndtere og bemande de kritiske funktioner ud fra et frivillighedsprincip og via jobrotation til de stillinger, hvor det var muligt.

Rikke Reiter,
centerchef, Helsingør Kommune

– Vi har prioriteret at bruge egne ressourcer bedst muligt. Det er vigtigt for alle, når de er en del af fælleskab, at de føler, der er brug for dem. Ønsket var derfor, at folk meldte sig frivilligt til funktioner og opgaver, fremfor at vi skulle bruge tvang som virkemiddel. Det har ikke været nemt undervejs, men det er lykkedes at arbejde, håndtere og servicere de kritiske funktioner med afsæt i frivillighed. Det er enormt positivt, idet det giver større glæde og sammenhold, fremhæver borgmester Benedikte Kiær.

EKSTRA TID GAV MENTAL KLARHED

Ved et hastemøde i krisestaben blev man enige om at køre genåbningen efter en faseopdeling, som gav bedre forberedelsestid. Det medførte, at de dagtilbud, der var klar til det, åbnede den 16. og 17. april, mens resten åbnede den 20. april sammen med skolerne. – De tre ekstra forberedelsesdage gav os mulighed for at forberede genåbningen ordentligt – ikke kun i forhold til praktik, logistik, afstandskrav og retningslinjer, men også for sammen med medarbejdere, der havde glædet sig til

at komme tilbage og skulle have en tryk opstart sammen med børnene. Det gav medarbejderne nogle dage på arbejde, inden børnene kom, så de ikke kun var klar til praktisk at tage imod forældre og børn, men også var mentalt klar til opgaven, fremhæver Rikke Reiter.

De høje hygiejnekrav resulterede bl.a. i, at centerchefen hurtigt fik sat 170 håndvaske op af lokale VVS'er på de forskellige dagtilbud og skoler, ligesom legeområder i hvert dagtilbud blev zoneopdelt, og en del legetøj blev pakket væk. Herudover blev der oprettet et hygiejnekorps bestående af medarbejdere i jobrotation, som skal sikre afspritning af kontaktflader og vask af legetøj for at undgå smitte.

SYNLIG LEDELSE VIGTIG

Selvom man har ansvaret for at servicere og betjene knap 63.000 borgere med forskellige behov, har der været lige så stort fokus på arbejdsmiljøet for de 5.500 ansatte hos Helsingør Kommune.

– Arbejds miljø er et vigtigt emne, der konstant har været på dagsordenen ved alle krisemøder både hverdag

og i weekenden. Hvordan sikrer vi medarbejdernes sundhed og trivsel? Og hvordan sikrer vi, at de er fuldt informeret og trygge i situationen? Der er kommet mange retningslinjer, og alle bliver totalt forvirrede, og vi har gjort alt, hvad vi kunne for at give ro i maven hos medarbejderne i de forskellige funktioner, understreger Benedikte Kiær.

De tre ekstra forberedelsesdage gav os mulighed for at forberede genåbningen ordentligt – ikke kun i forhold til praktik, logistik, afstandskrav og retningslinjer, men også for at kunne forberede velkomsten til de medarbejdere, der havde glædet sig til at komme tilbage og skulle have en tryk opstart sammen med børnene.”

Rikke Reiter,
centerchef, Helsingør Kommune

Arbejds miljø er et vigtigt emne, der har været på dagsordenen ved alle krisemøder i Helsingør Kommune. Især skiftende retningslinjer fra Sundhedsstyrelsen har gjort krisestyringen til en personaleledelsesmæssig svær situation.

En af de refleksioner, borgmesteren har gjort sig, er derfor også vigtigheden af synlig ledelse – virtuel eller personlig – samt hyppig og klar kommunikation såvel internt i organisationen som ud mod offentligheden. – Håndtering af en stor driftsorganisation med al den ledelse og kommunikation samt snarrådighed, der skal til i en krisesituation, samtidig med at man skal have en helt anden form for kommunikation og dialog med borgerne, der også står i en uventet situation, er helt klart en udfordring for alle uanset erfaring og niveau.

Det er derfor vigtigt, at man træder i karakter som leder og får forventningsafstemt både internt og eksternt. For vores primære opgave er at servicere borgerne, men vi skal også beskytte medarbejderne og sikre deres arbejdsmiljø og vilkår, fremhæver Benedikte Kiær.

Vores primære opgave er at servicere borgerne, men vi skal også beskytte medarbejderne og sikre deres arbejdsmiljø og vilkår.”

Benedikte Kiær,
borgmester, Helsingør Kommune

Kommunikationen fra ledelse til medarbejdere er foregået på forskellige niveauer og på de enkelte funktionsområder. Den hyppige kommunikation fik på et tidspunkt Rikke Reiter til at stille spørgsmål ved, om kommunikationen blev for meget for medarbejderne.

– Der var enormt mange informationer at give hele tiden, men tilbagemeldingen fra medarbejderne via fællestillidsrepræsentanterne var fantastisk. De gav hurtigt udtryk for, at de hellere ville have for meget end for lidt information. I starten udformede vi Q&As til dem, og den form fungerede godt, idet de ved denne kommunikationsform lettere kunne finde svar på de spørgsmål, de måtte have, fortæller Rikke Reiter.

Alle Helsingør Kommunes dagtilbud er zoneopdelt med klistermærker, reb og skilte, ligesom en stor del af legetøjet er pakket væk.

TÆT SAMARBEJDE SKABER TILLID

Et løbende tæt samarbejde mellem tillidsrepræsentant, leder og arbejdsmiljørepræsentant (TRIO) har ligeledes været nøglen til at komme godt igennem situationen.

– Det tætte samarbejde i de lokale TRIO og med fællestillidsrepræsentanterne i centeret har været guld værd. Vi har lynhurtigt kunne opsamle, hvad der har været brug for, hvad der har været usikkerhed om, og hvilke spørgsmål medarbejderne stod med, fortæller Rikke Reiter og fortsætter:

– Forudsætningen for at lykkedes har uden tvivl været den grundlæggende tillid mellem ledere og medarbejdere. Vi har turdet tage beslutninger og kunne ringe til hinanden på alle tider af døgnet, så medarbejderne har kunnet fokusere på deres arbejde inden for de givne rammer, siger Rikke Reiter.

PLADS TIL DE GAMLE DYDER

Selvom coronakrisen på mange måder har skabt store udfordringer, har den også haft noget godt med sig for Helsingør Kommune.

– Der har været stor kompetenceudvikling under den her krise for vores medarbejdere, fordi flere ikke havde

erfaring med at arbejde online og bruge forskellige devices. Men det har de bare kastet sig ud i, og det kan vi bestemt drage nytte af i fremtiden, siger Benedikte Kiær, som også peger på en anden positiv sidegevinst:

– Sygefraværet har været overraskende lavt under pandemien blandt medarbejderne på dagtilbudene. Her har de gamle dyder om god hygiejne, hyppig håndvask og omtanke igen vist sit værd. For det virker jo. Vi kan se, sygefraværet er i bund. Dyderne vil helt sikkert få en plads fremadrettet for både børn og voksne, fastslår Benedikte Kiær.

Forudsætningen for at lykkedes har uden tvivl været den grundlæggende tillid mellem ledere og medarbejdere. Vi har turdet tage beslutninger og kunne ringe til hinanden på alle tider af døgnet, så medarbejderne har kunnet fokusere på deres arbejde inden for de givne rammer.”

Benedikte Kiær,
borgmester, Helsingør Kommune

FRA ÉN SYG I KINA TIL VERDEN LUKKET NED

Af Lasse Bork Schmidt

Hvordan kunne det gå så galt? Det er et spørgsmål, mange tænker på i dag. Hvordan kunne en enkelt flagermus i Kina – eller måske et bæltedyr? – få hele verden til at lukke ned?

Coronakrisen viser os, at verden er præcis så lille, som vi går og siger. Og at tingene kan udvikle sig med en hast, vi ikke havde forventet.

I januar og februar var corona en eksotisk sygdom i Kina. Og selvom Udenrigsministeriet den 30. januar tilbød at hjælpe danskere i Hubei-området i Kina med hjemrejsen, så vurderede Sundhedsstyrelsen samme dag, at "faren for at en smittet person kommer til Danmark er lav".

Dog blev der i februar ændret rejsevejledninger til en række lande, så vi vidste der foregik noget ude i verden, men det forhindrede i hvert fald ikke danskerne i at valfarte til Østrig og Italien på skiferie i uge 7. Omkring 14 dage senere – den 27. februar blev den første dansker da også testet positiv for Covid-19. Den 28. februar holdt Sundhedsstyrelsen den første pressebriefing med beskeden om, at "Vi må forvente, at vi vil se flere tilfælde i Danmark de kommende dage og uger".

Så kom marts – og tingene begyndte at gå hurtigt. Vi har skitseret forløbet via en tidslinje.

3. MARTS

Sundhedsstyrelsen anbefaler, at alle danskere, der har været i højrisiko-områder, f.eks. Norditalien, Iran og Kina, skal i karantæne i to uger.

6. MARTS

Det første af rigtig mange pressemøder med Statsministeren: Lad være med at give hånd og kramme. Aflys alle arrangementer med mere end 1.000 deltagere. Der er nu 21 smittede danskere.

10. MARTS

Statsministeren indkalder igen: Lad være med at rejse til Norditalien, Østrig og en række andre lande. Flytrafikken til disse steder indstilles. Der kan søges om kompensation for aflyste arrangementer med over 1.000 deltagere. Der er nu 106 smittede danskere.

11. MARTS

Statsministerens tredje pressemøde: Nu lukkes Danmark ned i to uger. Alle offentligt ansatte der ikke varetager kritiske funktioner sendes hjem. Alle skoler, dagtilbud og institutioner lukkes. Forsamlingsforbud for flere end 100 personer.

12. MARTS

Vi tester kun de mest syge. Så reelt ved vi ikke hvor mange smittede der er. Vi ved kun hvor mange der er indlagt. Regeringen får nye beføjelser i en hastelov.

Samme dag udskyder Arbejds miljøNet Årskonferencen, som skulle have været afholdt i slutningen af marts.

13. MARTS

Fjerde pressemøde med Statsministeren: Nu lukkes landets grænser med virkning fra 14. marts kl. 12. Kom hjem hurtigst muligt – hvis du kan.

14. MARTS

Den første dansker smittet med Covid-19 dør. Alle ikke livsvigtige operationer aflyses og sundhedsvæsenet går i coronaberedskab.

15. MARTS

Statsministeren indkalder til femte pressemøde: Nu lanceres en ny hjælpepakke til virksomhederne. Der gives lønkom-pensation.

21. APRIL

Nu skal alle med symptomer på coronavirus igen testes. Forsamlinger på mere end 500 personer forbydes frem til 1. september – og aktuelt fastholdes forsamlingsforbud for over 10 personer.

7. MAJ

For ellefte gang holder Statsministeren pressemøde: Nu får professionel idræt lov til at genstarte – dog uden tilskuere – og uden-dørs idræts- og foreningsliv og zoologiske anlæg, hvor gæsterne transporterer sig i bil må også åbne.

10. MAJ

Sundhedsstyrelsen ændrer retningslinjer: Nu er det nok at holde én meters afstand til hinanden i det offentlige rum.

18. APRIL

Der vedtages flere hjælpepakker til virksomhederne.

14. APRIL

Tiende pressemøde med Statsministeren: Det går den rigtige vej. Danmark kan begynde at genåbne yderligere. Frisører, køreskoler, forskningslaboratorier samt visse liberale erhverv får lov til at genåbne fra mandag den 20. april.

6. APRIL

Statsministeren holder sit niende pressemøde: Forbuddet mod store forsamlinger kommer til at gælde til og med august. Sommerens festivaler aflyses, men til gengæld åbner vuggestuer, børnehaver og 0.-5. klasse igen fra 15. april.

2. APRIL

Folketinget vedtager hastelov om coronarelateret kriminalitet. Der er nu fængselsstraf for at stjæle håndsprit.

31. MARTS

Folketinget vedtager hastelov, som giver regeringen mulighed for at forbyde forsamlinger på mere end to personer. Der er den dag indlagt 535 danskere på hospitalerne med Covid-19, og 109 mennesker er døde.

30. MARTS

Ottende pressemøde med Statsministeren: Siden 25. marts er antallet af nyindlagte pr. dag faldende. Danmark genåbner langsomt efter påske, hvis den positive udvikling fortsætter.

25. MARTS

På denne dag alene indlægges 94 danskere på hospitalet med Covid-19.

23. MARTS

Statsministeren holder syvende pressemøde: Alle tiltag forlænges til den 13. april.

17. MARTS

Sjette pressemøde med Statsministeren: Nu gælder forsamlingsforbuddet helt ned til 10 personer. Storcentre, frisører, restauranter mv. lukkes ned. Om aftenen taler H.M. Dronningen til den danske befolkning om coronakrisen.

11. MAJ

Forsamlingsforbuddet på flere end 10 personer forlænges til 8. juni.

12. MAJ

Tolvte pressemøde med Statsministeren: Der oprettes en ny styrelse, som skal håndtere indsatsen mod Covid-19 og fremtidige epidemier. Samtidig skal endnu flere testes, og alle, der har været i kontakt med en smittet, skal isoleres.

15. MAJ

Det første døgn i to måneder, hvor der ikke er nye døde som følge af Covid-19.

18. MAJ

Vi kan igen komme på restaurant og café. Eller i kirke, hvis man mere er til det. Bibliotekerne åbner igen, og folkeskolen og en række ungdomsuddannelser genåbnes.

20. MAJ

Arbejds miljøNet udskyder Årskonference 2020 til 12.-14. april 2021.

28. MAJ

Der spilles igen professionel fodbold i Danmark – men fortsat uden tilskuere.

I starten af juni er Danmark så småt ved at åbne. Der bliver knap så mange udlandsrejser og store arrangementer, som vi er vant til. Dog er der åbnet op for kultur og aktiviteter såsom museer, teatre, biografer og akvarier, forlystelsesparker, zoologiske haver, indendørs idræt samt sommeraktiviteter. I fase 3 af genåbningen er forsamlingsforbuddet ændret, så vi nu må samles op til 50 personer.

Samtidig er hjemmearbejdspladser og onlinemøder blevet en langt større del af vores hverdag – og nogle af vores vaner fra coronatiden vil helt sikkert blive hængende. Det skal tænkes ind i den fremtidige indretning af vores arbejdsliv.

NÅR KRAVLENDE BØRN OG FÆLLESSANG BLIVER EN DEL AF ARBEJDSMILJØET

Af Catrine Eisenreich

Hjemmearbejdspladser med videokonferencer og telefonmøder og samtidig børnepasning og under-visning var og er stadig den nye hverdag for rigtig mange danske medarbejdere og deres familier

Corona har vendt op og ned på hverdagen for størstedelen af dansk erhvervsliv – både for virksomheder og medarbejdere og deres familier, der nu er blevet en del af arbejdsmiljøet. Det gælder også hos Visma Dataløn, der

med corona har fået 150 hjemmekontorer over hele landet.

En uvant situation for lønvirksomheden, der hver måned processer 500.000 lønsedler, men for direktør Karina Wellendorph har de ændrede arbejdsgange også medført mange positive oplevelser samt ikke mindst en ny form for ledelse i hverdagen. – Selvom man er digital frontløber, er en total nedlukning af et samfund en uvant situation for de fleste virksomheder – og det er det også her hos os, hvor vi på rekordtid har skulle skabe en helt anden arbejdsgang på tværs af flere hundrede hjemmekontorer – og hvor den enkelte medarbejder ikke længere

Den sociale kontakt over nettet har vi hurtigt vænnet os til, men det er uvant at holde videokonferencer med kolleger, hvor der pludselig hopper børn rundt i baggrunden eller ligefrem indtager skærmen undervejs. Ja vi har sågar oplevet at synge fællessang på opfordring fra et af vores medarbejders børn.”

Karina Wellendorph,
direktør, Visma Dataløn

kan spørge kollegaen hurtigt til råds over skrivebordet eller ved kaffemaskinen. Her har medarbejderne virkelig været gode til hurtigt at omstille og tilpasse sig situationen, fortæller Karina Wellendorph.

Visma Dataløn arbejder i forvejen i skyen, ligesom mange har hjemmearbejdsdage, hvorfor virksomheden rent teknisk og praktisk ikke har haft markante udfordringer med at løse kundeopgaver til tiden og i den rette kvalitet. – Selvom det er lidt mere besværligt, kan medarbejderne stadig kontakte hinanden, hvis der er noget, de er i tvivl om, fuldstændig som de plejer. Brugen af tjenesten Slack er fx øget markant, hvor mange medarbejdere, der normalt har brugt tjenesten faglig, nu også bruger den til at sige ”god morgen” mv til hinanden. Det, der for alvor er nyt, er at vi rent ledelsesmæssigt kommer så meget på afstand af

Corona har vendt op og ned på hverdagen for størstedelen af dansk erhvervsliv – både for virksomheder og medarbejdere og deres familier, der under krisen er blevet en del af arbejdsmiljøet. Det gælder også hos Visma Dataløn, der med corona fik 150 hjemmearbejdspladser over hele landet.

medarbejderne, at vi ikke på samme måde kan informere kollektivt, som vi plejer. Herudover har vi måtte tænke i nye baner for at fastholde kulturen og den positive stemning, der er med til at styrke motivationen hos den enkelte, fremhæver Karina Wellendorph.

Hvor man tidligere i den konstante effektivitetsånd ville blive irriteret over afbrydelser udefra, så er episoder som disse faktisk med til at skabe en tættere relation.”

Karina Wellendorph,
direktør, Visma Dataløn

STYRKEDE RELATIONER

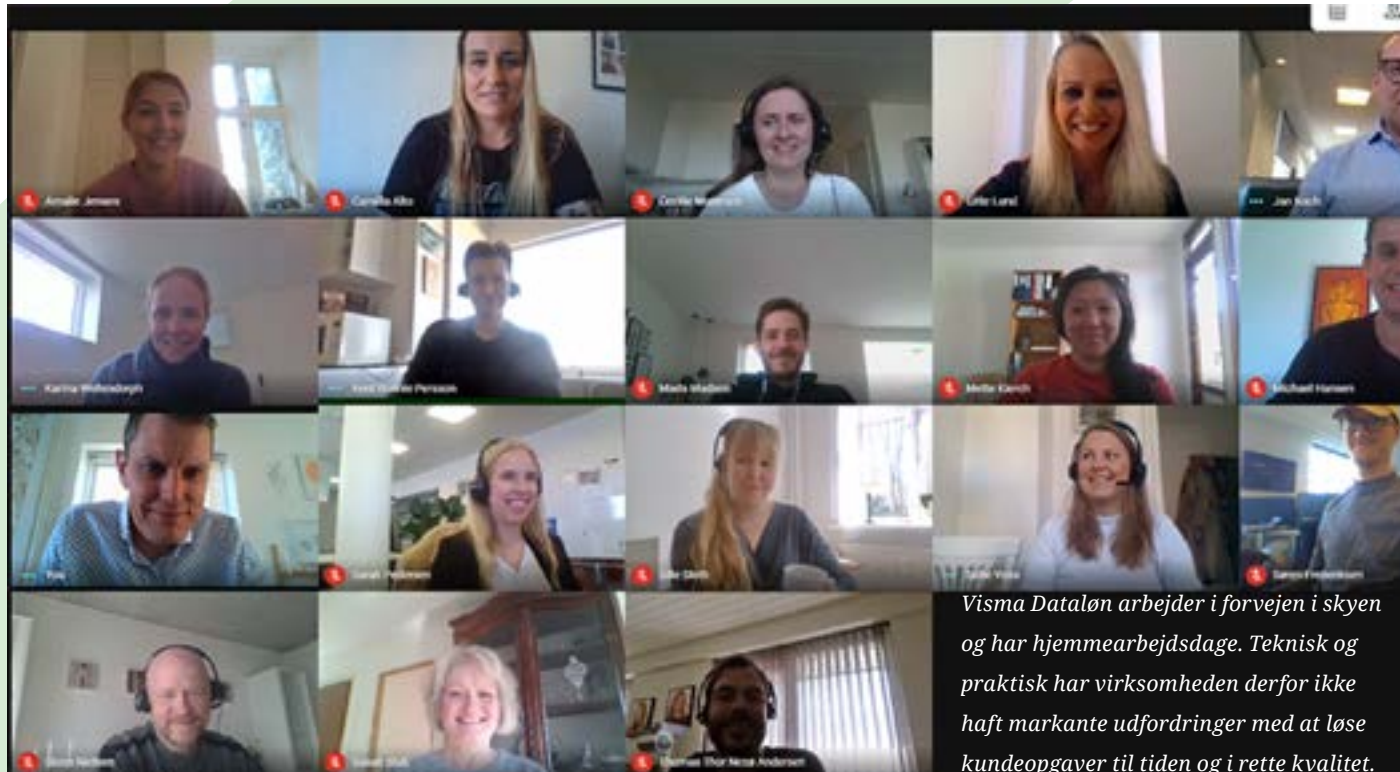
Hun fortæller samtidig, at et vigtigt element i hverdagen er forsvundet. Nemlig det sociale element i form af faglige møder men også sociale sammenkomster som morgenmad og fredagsbar.

– Den sociale kontakt over nettet har vi hurtigt vænnet os til, men det er uvant at holde videokonferencer med kolleger, hvor der pludselig hopper børn rundt i baggrunden eller ligefrem indtager skærmen undervejs. Ja vi har sågar oplevet at synge fællessang på opfordring fra et af vores medarbejders børn, fortæller Karina Wellendorph med et smil – og fortsætter:

– Hvor man tidligere i den konstante effektivitetsånd ville blive irriteret over afbrydelser udefra, så er episoder som disse faktisk med til at skabe en tættere relation. For vi er jo stort set alle i samme situation og har brug for at være tålmodige – og samtidig er det også sjovt at komme ind i folks hjem og stifte bekendtskab med en side, man ikke ser normalt.

Karina Wellendorph,
direktør, Visma Dataløn

Visma Dataløn arbejder i forvejen i skyen og har hjemmearbejdsdage. Teknisk og praktisk har virksomheden derfor ikke haft markante udfordringer med at løse kundeopgaver til tiden og i rette kvalitet.

TILTAG SKAL SIKRE POSITIVISME

Netop fordi den fysiske kontakt og menneskelige relation på arbejdspladsen i øjeblikket er udfordret, er ledelsen hos Visma Dataløn meget opmærksom på at tilbyde andre former for samvær med kolleger for at bidrage til at fastholde den særlige kultur i virksomheden under corona.

Virksomheden arrangerer bl.a. online bankospil, quizzer samt fredagsbar og afdelingsfrokoster, ligesom deres intranet er fyldt med fysiske træningssøvelser, opskrifter på mad og kager samt et internt fora, hvor medarbejderne kan opdatere hinanden med indtryk fra deres hverdag.

– Mange er bekymret på grund af situationen, og det er også en svær tid, vi er i. Nærvær, ro og åbenhed kan skabe modvægt til det de bekymringer, som folk måtte have i situationen. Derfor er det vigtigt, at vi som ledelse sørger for at bevare roen og kommunikere og er mere synlige, end vi plejer at være. Vi forsøger derfor at være positive og åbne om situationen uden at skabe et glansbillede – og er der noget, vi ikke ved, er vi også åbne om det. Kommu-

nikation er virkelig vigtig i denne tid, understreger direktøren.

Mange er bekymret på grund af situationen, og det er også en svær tid, vi er i. Nærvær, ro og åbenhed kan skabe modvægt til det de bekymringer, som folk måtte have i situationen. Derfor er det vigtigt, at vi som ledelse sørger for at bevare roen og kommunikere og er mere synlige, end vi plejer at være.”

Karina Wellendorph,
direktør, Visma Dataløn

For at skabe så meget fra den traditionelle hverdag som muligt har Visma Dataløn derfor valgt at holde fast i så mange møder – og et nyt tiltag er, at der hver dag kommer en daglig statusmail fra Karina med en hilsen til alle. – Jeg vil langt hellere kommunikere face to face. Kun at kunne skrive giver

en række begrænsninger i forhold til at have en tæt relation med medarbejderne, så selvom jeg lige har skulle vænne mig til det, har video især været nyttig til at skabe et mere personligt touch, siger Karina Wellendorph og fortsætter:

– Overordnet er de daglige statusmails gode, idet folk nemt kan svare og komme med feedback på dagens emne. Og det svarer lidt til, at jeg går rundt og siger ”god morgen” hver dag på kontoret. Begge dele har til formål at minimere afstanden og give mulighed for at stoppe op, hvis nogen har behov for at give en besked eller spørge om noget. På den måde får jer mere at vide og en tættere dialog med alle. Samtidig har medarbejderne taget godt imod tiltaget, der med helt nede på jorden kommunikation giver dem et overblik og ro.

Karina Wellendorph foretrækker at være fysisk på arbejde, da det er meget lettere at fornemme stemningen og fange tingene i opløbet, men hun er samtidig imponeret over, hvor godt det går med den nye virkelighed.

ÅRSKONFERENCE UDSKUDT TIL 2021

Årskonferencen 2020 skulle have været afholdt den 23. til 25. marts. Det valgte vi naturligvis at udskyde, da Danmark lukkede ned, og der samtidig blev indført et forsamlingsforbud på mere end 10 personer for at undgå smittespredning.

I første omgang blev Årskonferencen rykket til den 25. til 27. august. Som tiden gik, blev vi klogere – og det tager lidt længere tid, inden alt er normalt igen.

Vi har derfor besluttet, at Årskonference 2020 bliver til Årskonference 2021, der afholdes i dagene 12. til 14. april 2021.

Alle tilmeldte har modtaget direkte besked. Og til alle andre kan vi kun opfordre til at få sat kryds i kalenderen, for der bliver rigtig meget at snakke om i april 2021, når vi igen kan mødes.

NYT FRA REGIONERNE

Da coronakrisen er over os, har vi i ArbejdsmiljøNET valgt at vente med at planlægge nye møder til efter sommerferien.

AL-grupperne vil åbne op igen og fortsætte ufortrødent til efteråret, hvis lovgiverne tillader det. Indtil da ser ArbejdsmiljøNET frem til igen at danne rammerne for et stærkt netværk, som giver medlemmerne mulighed for faglig sparring.

NYT FRA BORGEN

Af Mia Tang

Det blev et forår, vi aldrig glemmer, og også på Christiansborg lå gangene pludselig øde hen. Demokratiet fik et nyt ekko. Spørgsmål og svar. Spørgsmål og svar. Men hele tiden med et anstrøg af usikkerhed, som stadig berører det danske samfund. For hvordan håndterer man en pandemi, og hvad stiller det af krav til os danskere?

Mange af os endte hjemme i hjørnesofaen med computeren på skødet og en daglig kamp med hjemmeskoling af børn, der hellere ville hoppe på trampolin. Nu er hverdagen så småt ved at genfinde sig, og nogle har kunnet passe deres arbejde hele vejen igennem, men alligevel har meget ændret sig.

POLITISKE PUKLER

På Borgen er det stadig svært at finde politikerne. Men nu skyldes det, at de sidder begravet bag bjerge af alle de politiske sager, som er blevet måneder forsinket. Ingen ved helt, hvornår sommerferien kommer til at begynde og slutte, og også efteråret er allerede nu fuldstændigt overtegnet.

En bustur væk ligger Arbejdstilsynet. Også de skruede af hensyn til smitterisiko deres indsats ned på vågeblus, men er nu på vej tilbage i normalt gear. Som noget nyt har de målrettede tilsyn nu både fokus på

virksomhedernes forebyggelse af smittespredning og ulykker. Arbejdsgivere får et straks-påbud, hvis de ikke har truffet effektive foranstaltninger til at beskytte de ansatte mod risikoen for smitte.

Men at Arbejdstilsynet overhovedet blev lukket ned har mødt kritik. Bl.a. fra SF's arbejdsmarkedsordfører Karsten Hønge: – For en anden gangs skyld kan det simpelthen ikke nytte noget, at vi lukker myndighederne ned. Det holder altså ikke, når det er dem, der

skal kontrollere, at smittefaren bliver håndteret korrekt. Resultatet kan have været, at nogle arbejdspladser måske har sprunget over, hvor gærdet var lavest, og samtidig har vi dårligere data at arbejde med, når vi skal evaluere indsatsen politisk. Der vil være nogle ting, vi aldrig får at vide, fordi Arbejdstilsynet ikke tog rundt, og det er bare for tåbeligt, fastslår Karsten Hønge.

CORONA KAN VÆRE EN ARBEJDSKADE

Risikoen for smitte har dog fyldt meget på bordet hos beskæftigelsesministeren. Bl.a. pålagde regeringen i april alle brancher at få styr på arbejdsmiljø og smittefare fra vandrende arbejdstagere, ligesom det blev muligt at pålægge personer at gå i selvisolering.

– Ingen skal gå utrygge på arbejde. Derfor har det også været vigtigt for mig, at vi tager nogle initiativer, som sætter fokus på denne del af arbejdsmiljøet, sagde beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard. Samme uge udgav myndighederne

en ny vejledning om arbejdsskader, som tog Covid-19 med på listen og var særligt møntet på personer med høj smitterisiko gennem jobbet. – Det er vigtigt, at det er krystalklart, at man kan få anerkendt coronavirus som en arbejdsskade, hvis sygdommen skyldes arbejdet, fastslog ministeren.

FREMTIDENS ARBEJDSMILJØ

Men hvad så nu – hvor vi så småt er ved at være tilbage på arbejde – hvordan vil risikoen for coronasmitte fremover kunne mærkes i hverdagen?

Det emne bliver for tiden drøftet blandt arbejdsmiljøordførerne. Fra Venstres peger Anne Honoré Østergaard på, at de nye sundhedsmæssige trusler stiller nye krav til, hvordan vi alle lever vores liv – også på arbejdspladsen: – Fremtidens sunde arbejdsmiljø er pludseligt forandret, og nye krav til arbejdsrum, fleksibilitet og kommunikation vil være centrale. I fremtiden skal vi sætte højere

krav til arbejdsrummenes rummelighed og hygiejne, og vi skal sætte krav til, at relevante værnemidler er tilgængelige der, hvor der er behov. Der vil også være behov for, at medarbejdere og arbejdsgivere er mere fleksible i forhold til arbejdstider og arbejdssted, og vi skal sikre, at god kommunikation og ledelse skaber nærhed på trods af den fysiske distance, siger Anne Honoré Østergaard.

Samtidig peger hun på vigtigheden af, at nye krav om fleksibilitet, hjemmearbejde og en konstant sygdomstrussel ikke må påvirke medarbejderes generelle moti-

vation og trivsel negativt. Den enkelte virksomhed skal selv have lov til at vurdere, hvad der fungerer bedst. – Fra politisk hold må vi ikke glemme, at de danske arbejdspladser både er forskellige og hårdt presset økonomisk. Derfor skal vi undgå, at ensidige krav fra Christiansborg skaber unødigt bureaukrati for virksomhederne. De danske virksomheder har indtil nu vist en enorm omstillingsparathed, og vi tror på, at virksomhederne fortsat vil udvise den samme store ansvarlighed den kommende tid, siger Anne Honoré Østergaard.

DE POSITIVE SIDEGEVINSTER

Også Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti har gjort sig tanker om hverdagen på de danske arbejdspladser fremover. For på den ene side bliver nogle ting strammet op og måske lidt mere besværlige, men på den anden side er det måske ikke så skidt endda, mener Bent Bøgsted:

– Med coronavirussen på bagsmækken, vil det sandsynligvis blive nødvendigt med ekstra tiltag som bedre hygiejne, mere opmærksomhed på hvordan man omgås hinanden, og mere kontrol med hvem der kommer til Danmark fra andre lande. Og det kræver for eksempel også bedre faciliteter på byggepladser, mere rengøring og mere kontrol med, hvordan

kantiner fungerer. Men det betyder jo dermed også et bedre arbejdsmiljø, siger Bent Bøgsted.

En anden ting er vores nye arbejdsform, hvor mange har vænnet sig til at holde møder over internettet. Bl.a. Arbejdstilsynet har givet gode råd om at huske det psykiske arbejdsmiljø og fx være opmærksom på, at privatliv og arbejdsliv kan flyde sammen på en u hensigtsmæssig facon, hvis computeren bare altid står tændt.

Men en positiv ting ved at holde møder i cyperspace er, at der typisk er en langt bedre mødedisciplin, siger Karsten Hønge fra SF, som tror, at "vi

ses på Skype" er kommet for at blive: – coronakrisen har været dårligt for meget, men der har også mange aha-oplevelser, som vi kan lære af og bruge til at skabe et mere fleksibelt og effektivt arbejdsmarkedet. Både i forhold til fx hjemmearbejdspladser, men i høj grad også i forhold til de tusindvis af møder, der holdes hvert år. Online inviterer man jo kun de mest relevante personer, der er meget mindre small talk, og vi kan mødes når som helst, selv om vi sidder i hver vores ende af landet. Så jeg er helt sikker på, at både private virksomheder og andre vil drage nytte af nogle af de positive erfaringer, vi sammen har gjort, slutter Karsten Hønge.

Coronahåndtering i fødevarerindustrien:

“EN OMVÆLTNING, VI IKKE HAVDE SET KOMME”

Af Camilla Piper Rafaelsen

Corona kom pludselig som et slag i ansigtet, og vi havde næppe forestillet os, at et land som Danmark skulle bukke under for pandemien. Mange arbejdspladser har lukket ned, opsagt medarbejdere og arbejdet hjemmefra. Som professionel cateringvirksomhed blev Fødevarerstyrelsens og Sundhedsstyrelsens retningslinjer i forvejen stramt overholdt hos Kejserindens Gryder. Alligevel fik corona uventet stor indflydelse på hverdagen

Da statsminister Mette Frederiksen tilbage i marts måned lukkede Danmark ned, var vi alle klar over, at det ville få store konsekvenser for landet. Men hos cateringvirksomheden Kejserindens Gryder var konsekvenserne næsten uoverskuelige.

- Vi lukkede stort set ned over natten og mistede dermed 80 procent af vores forretningsgrundlag med ét slag, fortæller indehaver Lone Larsen fra Kejserindens Gryder A/S, der har sit storkøkken placeret i Albertslund.

Som cateringvirksomhed leverer Kejserindens Gryder frokostordninger, selskabsmenuer og mødeforplejning til virksomheder, ligesom de leverer menuer og anretninger til små og store private fester og forsamlinger. Hvor de private selskaber helt ophørte med at aftage mad til mærkedage, fortsatte en del af de professionelle leverancere til virksomheder og organisationer, som var i hel eller delvis drift i kundekredsen.

Under coronanedlukningen har Kejserindens Gryder taget nye midler i brug for fortsat at kunne levere til deres kunder. Virksomheden har naturligvis ikke kunnet gøre brug af hjemmearbejdsmodellen, men har heller ikke på nuværende tidspunkt

opsagt nogle af deres medarbejdere. Lone Larsen valgte i stedet at oprette en deleordning for personalet, så medarbejderne på skift arbejder én uge og har en uges fri, så ingen dermed kunne risikere at blive sendt hjem uden job.

“Vi lukkede stort set ned over natten og mistede dermed 80 procent af vores forretningsgrundlag med ét slag.”

Lone Larsen,
indehaver, Kejserindens Gryder A/S

FRA BUFFET TIL PORTIONS-ANRETNING

Der har på intet tidspunkt været et forbud mod buffetordninger, men myndighederne har på det kraftigste henstillet til, at virksomheder skulle undgå at have buffet i kantinerne, da det udgør en stor smitterisiko.

Kejserindens Gryder har omfavnet dette og ønsket at gøre deres for at hjælpe med at minimere smittespredningen. Derfor har Kejserindens Gryder lukket ned for buffet og fulgt henvisningerne ved at skifte deres frokostordninger fra buffet til portionsanretninger.

En så markant ændring i arbejdsgangene medfører naturligvis også både fordele og ulemper. En af de største udfordringer for virksomheden er, at forberedelserne nu tager meget længere tid og påvirker både lønsomhed og likviditet.

I dag starter medarbejderne klokken fem om morgenen med at pakke retterne, fordi hver ret skal pakkes enkeltvis, og virksomheden er nødt til at arbejde med færre medarbejdere. Derfor har det også været nødvendigt at indføre fem faste løsninger, som kunderne kan vælge imellem. I dag kan kunderne vælge mellem en varm ret, en kold ret, focaccia, smørrebrød eller en salat.

Der er ikke nær så mange muligheder med portionsanretninger, som der var dengang. buffeten var en mulighed.

For at minimere smittespredningen har Kejserindens Gryder valgt at portionsanrette deres frokostleverancer i stedet for at levere buffeter.

Kunderne er dog indtil videre godt tilfredse med portionsanretningerne. Størstedelen af Kejserindens Gryders kunder er på nuværende tidspunkt nemlig ikke klar til at vende tilbage til buffet endnu.

Intet er som bekendt så galt, at det ikke er godt for noget. coronavirussens indtog har haft en positiv effekt, da Kejserindens Gryder har kunnet minimere madspildet ved indkøbet af råvarerne. Kunderne skal nu melde antallet af frokostordninger, de skal bruge, minimum to dage før levering, hvilket betyder, at virksomheden kun handler nøjagtig den mængde ind, der skal bruges – hverken mere eller mindre.

UDFORDRINGER OG FORANDRINGER

Coronavirussen har medført mange forandringer i hverdagen og vil fremadrettet resultere i store udfordringer i virksomhedernes dagligdag, og hos Kejserindens Gryder er den største udfordring al den ekstra tid, som arbejdet nu tager.

– I forhold til værnemidler og arbejdstøj er alt ved det gamle. Vi spritter naturligvis ekstra meget af, men det er jo

naturligt for os, fordi vi er en fødevarer-virksomhed. Der, hvor vi kan mærke en enorm forskel, er, at vi har ekstra travlt. Vores arbejdsdag starter klokken fem i øjeblikket, fordi vi jo skal portionsanrette til alle vores kunder, og økonomien er ikke til at kalde ekstra personale ind, fortæller Lone Larsen og tilføjer:

Vores arbejdsdag starter klokken fem i øjeblikket, fordi vi jo skal portions-anrette til alle vores kunder, og økonomien er ikke til at kalde ekstra personale ind.”

Lone Larsen,
indehaver, Kejserindens Gryder A/S

– Vi kører stort set kun frokostordninger i øjeblikket. Hele vores selskabsdel er lukket ned, og der er ingen, der ved, om selskaberne kommer tilbage til efteråret. Som det ser ud nu, ser halvdelen af vores kunder tiden an i forhold til deres booking, mens den anden halvdel allerede har aflyst deres selskaber.

Den fremtidige udfordring for Kejserin-

dens Gryder er, at kunderne med stor sandsynlighed gerne vil forsætte med portionsanretninger, fordi det er enkelt og nemt for dem, og de samtidig også kan spare på kantinedamerne.

Ifølge Lone Larsen må Kejserindens Gryder af økonomiske grunde et stykke tid endnu være nødt til at være mådeholdende og fortsætte brugen af personalets deleordning.

Ved redaktionens slutning primo juni er Kejserindens Gryder tæt på fuld produktion så vidt angår frokostordninger, der nu er portionsanretninger, mens buffeter må vente lidt endnu. Til gengæld er leverancer til reception og mærkedage endnu på et historisk lavt blus.

Lone Larsen,
indehaver, Kejserindens Gryder A/S

VAND KAN OGSÅ VÆRE FARLIG ARBEJDSMILJØ

HUSK AT TJEKKE VANDINSTALLATIONERNE PÅ ARBEJDSPLADSEN

Man tænker næppe over det, men de seneste måneder har vandinstallationerne stået stille, og derfor er der risiko for bakterievækst.

De traditionelle metoder med opvarmning af vandet til 60-70 grader er muligvis ikke nok. Thorsen & Petersen VVS anbefaler derfor, at arbejdspladserne får taget en vandprøve.

Det er vigtigt at tjekke vandinstallationerne, så medarbejderne ikke bliver syge af vandet Det skal helst ske snarest muligt, og inden medarbejderne for alvor kommer tilbage på arbejdspladsen.”

Brian Kirkeskov Jensen,
Facility Manager, Thorsen & Petersen

DET ER SVÆRT AT SPRITTE MED SAVSMULD PÅ HÆNDERNE

Af Sandra Nielsen

HOLD VENLIGST AFSTAND

Afspærrede områder og afstand på ZBC i Slagelse.

Håndvask er blevet en større del af hverdagen for EUX-eleverne på tømreruddannelsen i Slagelse.

Hos ZBC, der driver erhvervsskoler og gymnasier otte forskellige steder på Sjælland, har coronanedlukning og genåbning ikke budt på de store udfordringer. Ifølge direktør Michael Kaas-Andersen har daglige tjeklister givet overblik og dokumentation

Det er stille for tiden på erhvervsskolen ZBC's erhvervsskoleafdeling i Slagelse. Afdelingen huser i øjeblikket cirka 250 elever, men alligevel er gangene stort set tomme. Alle store arealer er afspærrede, og stilheden er ikke til at overse. – Her er jo ret tomt, fordi eleverne alle de steder, hvor det er muligt, kun går ind og ud af bygningen gennem yderdørene direkte til det lokale, de skal være i. Alle siddeområder og kantinen er lukket ned, eleverne skal holde deres pauser udenfor, og så er der jo mere rengøring og hyppig håndvask, siger Michael Kaas-Andersen, direktør for ZBC.

ZBC er en af Danmarks største erhvervsskoler og det største gymnasium på Sjælland med cirka 7.000 årselever og

adresser i otte byer på Sjælland. Ligesom alle andre måtte de tænke hurtigt, da corona ændrede spillereglerne, og Danmark blev lukket ned. – Der gik faktisk under 24 timer, fra vi lukkede ned, til vi havde vores online-undervisning oppe at køre. Vi sendte de sidste elever hjem torsdag klokken 12, og fredag klokken 8 startede undervisningen online gennem Microsoft Teams og Zoom. Strukturen var der jo i forvejen, da al ikke-praktisk undervisning ligger digitalt alligevel, så vi skulle ikke opfinde noget, og derfor kunne vi starte hurtigt op, siger Michael Kaas-Andersen.

Efter ni uger med både helt lukning og dernæst meget få elever tilbage fik ZBC grønt lys til at åbne for størstedelen af eleverne mandag den 18. maj. Næsten alle elever er således tilbage, og de eneste, der mangler er 1. og 2. g'erne.

SMITTEKURSUS OG AFSPÆRRINGER

Selvom eleverne og medarbejdere er tilbage, er det ikke den samme skole, de forlod. Kantinen er lukket, og buffeten erstattet med en take away-ordning. Herudover er en stor del af områderne på skolen afspærret, rengøring af flader og hyppig håndvask er i fokus, og alle elever har skullet gennemgå et onlinekursus om, hvordan man undgår smitten, før de er vendt tilbage til skolen.

Endelig er en masse nye tiltag blevet igangsat uden større udfordringer. – Da delvis genåbning kom på tale, fandt vi det, der skulle forberedes, og så lod vi det blive udfoldet lokalt i skolerne. Og så har vi udarbejdet en daglig tjekliste, som alle lokale ledere skal gennemgå og sende til os, så vi har kunnet følge med i, om alle kravene bliver overholdt. Det gør de, og udover den sundhedsfaglige fordel kan vi samtidig dokumentere, at vores rengøring var og er i orden, siger Michael Kaas-Andersen, der er tilfreds med forløbet og indsatsen.

Da delvis genåbning kom på tale, fandt vi det, der skulle forberedes, og så lod vi det blive udfoldet lokalt i skolerne. Og så har vi udarbejdet en daglig tjekliste, som alle lokale ledere skal gennemgå og sende til os.”

Michael Kaas-Andersen,
direktør, ZBC

– Overordnet er det gået rigtig tilfredsstillende. Den eneste udfordring, vi har haft, har været at finde arbejdskraft til rengøring. Alle har jo været nødt til at opskalere deres rengøring, så det har

været svært at finde folk til det. Men nu da afstandskravet er sat ned til en meter, og rengøring midt på dagen ikke længere er nødvendigt, er det lidt nemmere, siger han.

MINDRE LÅN AF VÆRKTØJ OG SAVSMULDSUDFORDRINGER

I tømrerværkstedet kan læreres og elevers udfordringer med tiltagene da også tælles på en hånd.

- I de praktiske fag har vi stort set ikke kunnet mærke nogen forskel. Værkstedet er jo så stort, så vi sagtens har kunnet dele eleverne op i mindre værksteder, så vi ikke var for mange samlet, siger Esben Højland, der er faglærer for EUX-eleverne på tømreruddannelsen.

Onlineundervisningen i de teoretiske fag har dog været lidt af en udfordring.

- Vi er jo en skole, hvor vi godt kan lide at prøve tingene i praksis og have tingene imellem hænderne, så det har da været irriterende ikke at kunne vise eleverne det i praksis, når der var noget, de ikke forstod, fremhæver Esben Højland.

Normalt låner vi værktøj af hinanden, men det er vi stoppet med, fordi vi ellers skulle spritte af hele tiden."

Hasse Pedersen,
eux-elev, tømreruddannelsen

Her ser du problemløsning på en erhvervsskole, griner direktør Michael Kaas-Andersen om skolens stige-løsning til håndsprit.

Eleverne selv har da også fuld forståelse for den specielle situation.

- Skolen har haft godt styr på reglerne og informeret os godt om det, og så synes jeg, at alle har været gode til at være opmærksomme på afstanden og at spritte værktøjet af efter brug. Normalt låner vi værktøj af hinanden, men det er vi stoppet med, fordi vi ellers skulle spritte af hele tiden, siger Hasse Pedersen, der er 3. års elev, mens hans medstuderende Frederik Rasmussen tilføjer:

- Nogle gange har det været svært at holde den afstand, man skulle. Der er situationer, når man arbejder som tømrer, hvor man ikke kan holde den

fulde afstand, men så har vi bare holdt den afstand, vi kunne, og det er da også gået fint, siger han.

Det er altså virkelig svært at spritte hænder hele tiden, når man står med savsmuld på hænderne, så det er nødvendigt at have trykluft til at blæse det værste af med."

Frederik Rasmussen,
eux-elev, tømreruddannelsen

Den besværligste coronaudfordring for tømrerne er ifølge Frederik Rasmussen dog ikke afstanden.

- Det er altså virkelig svært at spritte hænder hele tiden, når man står med savsmuld på hænderne, så det er nødvendigt at have trykluft til at blæse det værste af med.

På ZBC i Slagelse er kantinen lukket og buffeten erstattet af take away, som man spiser udenfor.

WEBINAR: DET GODE ARBEJDSMILJØ

HAR DU NOGET, DU VIL DELE?

Digitaliseringen blomstrer under coronanedlukningen, hvor især videokonferencer og webinar har vist sig særdeles nyttige for at fastholde produktiviteten.

Før coronapandemien kørte vi land og rige rundt for at holde møder, workshops og kurser, og nu har vi vænnet os til at mødes i den virtuelle verden. Lad os holde fast i traditionen - for miljøet og produktivitetsens skyld.

Også hos Arbejds miljøNET ønsker vi at gøre brug af den virtuelle verden til at dele viden og sparre med hinanden. Vi arbejder således på lanceringen af et koncept for webinarer faciliteret i regi af Arbejds miljøNET, men med viden og tips inden for risikostyring, baseret på et særligt emne med en særlig oplægsholder.

Har du et særligt område eller felt inde for arbejds miljø og risikostyring, du gerne vil dele med omverden? Så kontakt os og lad os drøfte dine tanker, og hvordan vi sammen kan udarbejde et webinar, der matcher medlemmernes behov.

SAMMEN - HVER FOR SIG - STÅR VI STÆRKERE.

Byparken, Roskilde

DEN NYE VIRKELIGHED I SKILTE OG PIKTOGRAMMER

Af Camilla Piper Rafaelsen

Med Regeringens åbning af fase 2, og med fase 3 i den nærmeste fremtid, er mange allerede tilbage på deres arbejdsplads. Men selvom flere af os er tilbage i vante rammer, er der alligevel mange processer og arbejdsgange, som er ændret for at reducere smittespredningen.

For at undgå smittespredning har du sammen med andre arbejdsprofessionelle og beredskaber i både offentlige

og private virksomheder helt sikkert haft nok at se til for at overholde Regeringens og Sundhedsmyndighedernes retningslinjer for at skabe et sikkert miljø for medarbejderne.

At holde afstand er en af de væsentlige retningslinjer – og det har krævet en del omrokeringer i form af arbejds-skift, skiltning samt beregninger for at sikre, at sikkerhedsafstanden mellem medarbejderne holdes. Og flere steder i det

offentlige rum ser vi allerede nu stickers og skilte, der anviser om den nye virkelighed – for at passe på medarbejderne og befolkningen.

Det er umuligt at forudse, hvornår pandemien er overstået, og hvordan den nye virkelighed vil tage form. Dog er det fortsat vigtigt at overholde de fremsatte forholdsregler – både på arbejdspladsen og i hjemmet.

Søstrene Grene passer på både medarbejdere og kunder.

Føtex sørger for afskærmning ved kassebånd.

Profiloptik i Roskilde gågadesørger for god afstand med speciel tape.

FB Gruppen A/S har implementeret gæsteregistrering for hurtigst at kunne meddele gæster og medarbejdere om smittede personer.

SafeExIT A/S har lavet et skilt, der hjælper os alle med at passe på hinanden i det offentlige rum.

Bog & idé passer på deres medarbejdere.

H&M har sat skilte op ved alle deres indgange med retningslinjer.

RELATIONSARBEJDE ER NØGLEN TIL SÅRBARE BØRN OG UNGE

Af Josefine Midtgaard Wolf

Med en allerede udfordrende hverdag har corona vendt struktur og tryk på hovedet for mange sårbare børn og unge i Danmark. På Søbæks behandlingssteder har man derfor intensiveret relationsarbejdet for at støtte elever og beboere

For mange sårbare børn og unge er skolen og de sociale aktiviteter et nødvendigt pusterum, hvor man kan se sine venner og glemme hverdagens udfordringer.

Derfor har det under corona været helt afgørende for Søbæk, der tilbyder skole- og dagbehandling samt bo- og opholdssteder for sårbare børn og unge, at hjælpe med at overskueliggøre den nye virkelighed.

– For mange danskere har corona – trods omstændighederne – givet tid til yderligere fordybelse, nærvær og aktiviteter med familien. Sådan er det ikke for de fleste af vores børn og unge. Det kan nemlig være svært at kapere, når hverdagen pludselig bliver vendt på hovedet, og man ikke længere kan bruge skolen eller de sociale aktiviteter som et frirum, fortæller

Kristian Kallenbach, der er fagleder for Søbæks skoler – og fortsætter: Derfor har vores vigtigste opgave været at støtte vores børn og unge samt vejlede forældrene, så der kan komme struktur og dermed tryk i hverdagen.

Sammen med resten af Danmark var Søbæks skoler nødsaget til at lukke ned. Kun børn og unge, der havde arbejdende forældre eller af sociale årsager skulle nødpasses mødte fortsat ind, mens de resterende modtog virtuel undervisning hjemmefra. For beboerne på bo- og opholdsstederne var det ligeledes anderledes hverdag med krav om lidt mere mellemrum i sofaen, færre sociale aktiviteter og et endnu større fokus på god hygiejne.

Det kan nemlig være svært at kapere, når hverdagen pludselig bliver vendt på hovedet, og man ikke længere kan bruge skolen eller de sociale aktiviteter som et frirum.”

Kristian Kallenbach,
fagleder, Dagbehandlingstilbudet Søbæk Skole

FASTHOLDELSE AF TÆT DIALOG

Heldigvis kom Søbæks elever hurtigt tilbage på skolebænken, men under hjemsendingen vægtede lærere og pædagoger tæt kontakt, relationsarbejde og dialog højt.

– Vores børn og unges trivsel er det vigtigste – og derfor er vi altid meget opmærksomme på at være i tæt dialog med dem og deres nærmeste. Under corona har vi fortsat vores relationsarbejde ved bl.a. at besøge de hjemsendte børn eller unge, som vi følte, havde brug for lige netop det. Besøgene er naturligvis taget ud fra alle forholdsregler i forhold til at reducere smitterisikoen. Med udgangspunkt i det enkelte barn eller unge menneskes behov har vi samtidig også talt meget med forældrene om, hvordan de bedst kan håndtere de udfordringer, som netop deres barn gennemgår under corona, fortæller Kristian Kallenbach.

For de børn og unge, der bor på Søbæks bo- og opholdssteder har man forsøgt at kompensere for manglende besøg fra venner og familie ved at bl.a. at tage på ture ud i fri.

– Relationen mellem beboerne og pædagogerne er helt unik og meget tæt – og alle har i denne tid gjort en ekstra indsats for at få vores børn og unge til at finde ro og tryk i situationen. Og selvom de ikke har kunne se deres andre venner, så har vi været ekstra kreative med de gode

På Søbæks behandlingssteder har man under corona intensiveret relationsarbejdet for at støtte elever og beboere. Det er nemlig nøglen til at skabe tryk i kaotiske tider.

For mange sårbare børn og unge er skolen og de sociale aktiviteter et nødvendigt pusterum, hvor man kan se sine venner og glemme hverdagens udfordringer.

initiativer. Der har både været arrangeret grillaftener, fisketure og ligeså mange udendørs projekter er iværksat, fortæller Kristian Kallenbach.

STYR PÅ SMITTEN

Kristian Kallenbach fremhæver, at Søbæk ligesom resten af Danmark har arbejdet for at reducere smittefaren – og det har de gjort ved at sikre et sundt arbejds- og levestil for både medarbejdere, elever og beboere.

– For at imødekomme det enkelte barn eller unge menneskes behov, opdeler vi allerede alle i mindre grupper – det gælder både i forhold til undervisning, sociale aktiviteter og spisning. Derfor har vi under corona haft et rigtig godt udgangspunkt, men vi har naturligvis udvidet vores fokus på hygiejne og afstand. Og det kan da være en udfordring, når vi har med børn og unge at gøre, som ikke altid er opmærksomme på forholdsreglerne, og som bare gerne

vil lege og hygge med deres kammerater, fortæller Kristian Kallenbach.

Det gode udgangspunkt for Søbæk skyldes bl.a., at deres behandlingssteder er indrettet til, at alle har ekstra plads og mange kvadratmeter at boltre sig på. Eleverne sidder ved separate borde, og samtidig er normeringstallet højt, så man også under corona har kunne inddele børn og unge i endnu mindre og faste grupper.

– Helt konkret har vi sørget for, at alle overflader er blevet sprittet af flere gange dagligt, og vi har været mere fokuserede på at holde afstand ved at implementere mindre grupper. For især de mindre børn har vi forsøgt at gøre håndvask til en leg, så det ikke bliver en sur tjans, men en sjov rutine, fortæller Kristian Kallenbach – og tilføjer:

– Heldigvis har vejret under corona også været med os, så vi har kunne være kreative med udendørs undervisning

og dermed mindske smitten, men stadig opfylde målet om læring.

Søbæk har mange års erfaring med at hjælpe børn og unge menneske i alderen fra seks til 30 år til en bedre tilværelse – uanset om de har det svært grundet en psykisk lidelse, adfærdsproblemer eller udviklingsforstyrrelse.

Kristian Kallenbach,
fagleder, Dagbehandlingstilbudet Søbæk Skole

NYT SEKRETARIAT

Som vedtaget i forbindelse med sidste års generalforsamling har bestyrelsen set på forskellige muligheder for at optimere vores medlemsservice og foreningens økonomi.

Efter en udbudsproces og tilbudsrunde har en enig bestyrelse besluttet at flytte vores sekretariatsfunktion fra JobLife i Kolding til Lindskov Communication i Roskilde.

Skiftet sker ikke på grund af utilfredshed med Joblife – men alene for at opnå ønskede og forventede synergier. Og ikke mindst for at kunne tilbyde endnu bedre medlemsservice for kontingentet.

Lindskov er et full service kommunikationsbureau, der også fungerer som sekretariat for andre organisationer – og som siden 2018 har løst vores kommunikationsopgaver med medlemsblad, PR, LinkedIn, Facebook og nyhedsbreve.

Bureauets medarbejdere kender derfor vores organisation, arbejdsområder, visioner og samarbejdspartnere – og vi er både sikre på og trygge ved, at bureauet fremover supporterer både jer som medlemmer og os alle som forening.

Vi vil gerne benytte lejligheden til at sige 1000 tak til Niras/Joblife for god betjening gennem en årrække – især til Lori Eriksen, der de seneste år har

betjent jer og os godt og professionelt.

I forbindelse med overgangen til det nye sekretariat vil der ske en række spændende nye tiltag. Blandt andet får vi ny og mere brugervenlig hjemmeside henover sommeren. Og vi får et nyt telefonnummer, som I kan kontakte sekretariatet på.

Foreningens nye telefonnummer er **70 20 20 75** og vil være betjent 8.30-16.30 på alle hverdage. Vores mail er fortsat **info@arbejds miljønet.dk**.

Vi ser frem til samarbejdet – og håber, I vil tage godt imod det nye setup.

ET STÆRKT FÆLLESSKAB MED FOKUS PÅ ARBEJDSMILJØLEDELSE

ArbejdsmiljøNET tilbyder viden, erfaringsudveksling og ny inspiration til brug i dit arbejde som arbejdsmiljøprofessionel. Som medlem får du adgang til et stærkt netværk blandt andre arbejdsmiljøledere og arbejdsmiljøansvarlige - og rig mulighed for at udvikle dig fagligt.

- Bliv en del af et **stærkt netværk sammen med andre arbejdsmiljøprofessionelle**
- Kom med til **inspirerende arrangementer, konferencer og møder**
- Få vores **medlemsblad i postkassen**
- Modtag vores nyhedsbrev på email - og få **viden, tips, artikler og inspiration**

Læs mere på arbejdsmiljonet.dk

Vi tilbyder firmamedlemskaber med attraktive rabatter, når I melder flere repræsentanter fra virksomheden ind i foreningen. Individuelle medlemskaber kan både være firmarelateret eller følge dig personligt. Et individuelt medlemskab koster i 2020:

KUN 1.495,- EXCL. MOMS PR. ÅR!

arbejdsmiljø**NET**

SEKRETARIAT:
MAGLEKILDEVEJ 5E
4000 ROSKILDE

info@arbejdsmiljonet.dk
+45 70 20 20 75

